Funda Özsoy Erdoğan

Öğrenilmiş Çaresizlik

-Hikâyeler-

ÖTÜKEN

Funda Özsoy Erdoğan; Samsun'da doğdu. On iki yaşından bu yana İstanbul'da, Küçüksu'da yaşıyor. Ortaokul ve liseyi Üsküdar Kandilli Kız Lisesinde okudu. Marmara Üniversitesinde Türk Dili ve Edebiyatı, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesinde gazetecilik eğitimi aldı. Uzun süredir Türk Edebiyatı dergisinde hikâyeler ve edebi eleştiriler yazıyor. Ötüken Yayınlarından "Sana Yazdığım Bir Mektup Olsam" ve "Gülümsemeyi Unutma" isimli iki hikâye kitabı yayımlandı. MEB yayınlarından çıkan bir çocuk kitabı var. Funda Özsoy Erdoğan, bir yıldır sanatalemi.net sitesindeki köşesinde haftalık yazılar yazıyor.

e-posta: fundaozsoy5@gmail.com
fundaozsoy5@mynet.com

Selamsız / 13

●

Ay Tutulması / 31

●

Haroşa / 49

●

Gölgenin Hareketi / 71

●

Saklı / 109

●

Şimdi İstanbul, Şimdi Sokaklar,
Şimdi Kötülük... / 127

F. Feyza Özsoy'a,
canımın bir parçasını da alıp giden
kardeşlerin en yüreklisine,
sadece senin için...

- Gelgelelim,
belleğin neler biriktirdiğini ölçüp biçemiyorsunuz.
Bellek size sormaz, danışmaz, bildiğini okur.
Bir gün de biriktirdiklerini önünüze yığar-
(Selim İleri- Perisiz Evler)

-Çocukluk çağı travmaları,
süreç içinde sindirilmiş ve sönükleşmiş bile olsa,
yetişkinlikte birçok travmatik yaşam olayı ile tekrar
tetiklenebilmekte, bu durum bireylerin yetişkinlikteki
yaşam olaylarını karşılama ve baş etme biçimlerini
olumsuz olarak etkilemektedir-
(Solmuş 2002)

Selamsız

-Ayrıntılar yan yana gelince hayat çıkar-

(A. H. Tanpınar)

– Bir gün bu kapıyı kendi anahtarınla açmak zorunda kalacaksın Emin. Ve sana "hoş geldin" diyecek kimseyi bulamayacaksın bu evde!

Kadıköy-Ortaçeşme güzergâhında yol alan 15 F otobüsü (Bu "F" neyin nesi acaba?) Kandilli'den hemen sonra, Sevda Tepesi durağına ulaşmamışken daha, kapılarını ardına kadar açmıştır, Emin Bey için. Bu aksi suratlı adamı selamlamak, kucaklamak, bir hoş geldin demek istemiş olabilir.

- Bir gün bu kapıyı kendi anahtarınla…

- Aman baba! Bari şu kapıdan girerken, sana hoş geldin diyene bir hoş bulduk desen, güler yüz göstersen!

O ağzında gevelediği, anlamını kendisinin dahi çözemediği sözlerin tercümesini kızına ve karısına, hatta kendisine dahi yapamaz ki Emin Bey! Bir tarafının ek-

siğini, her akşam eve gelişlerinde, onu kapılarda karşılayan karısına "hoş bulduk" diyerek tamamlayamaz.

Hani Büyük Şehir Belediyesinin, kadrosuna yeni dâhil ettiği, yurt dışından gelme, şu klimalı, engellilerin de zorlanmadan binebileceği şekilde düzenlenmiş olan - kim demiş! Emin Bey, diğerlerine de zaten zorlanmadan binebilir hem- otobüslerden.

Emin Bey, Kandilli'ye sırtını dayamış Sevda Tepesi'ni bir sevdalılar tepesine dönüştüren, ancak ölümlerde kavuşulan o büyük aşkın hikâyesini biliyor mudur? Ama böyle şeyler konuşulmaz ki Emin Bey'le, küçümseyici bir bakışa, zaaflarına yenilmiş insanlara karşı bir aşağılayışa hazır olun. Onun aşkı yorumlayışı… Yine de Sevda Tepesi durağında beklerken o haziran sabahı, neşeli kuş cıvıltıları ve burnuna dolan ıhlamur esintileri arasında, ona kollarını açarak gelen otobüse binerken, yıllardır hissetmediği bir duyguyu (Sanırım evliliğinin ilk yıllarında -yirmi iki yıl oldu mu evleneli?- Doğu'da, dağların arasındaki o kasabada görev yaparken, kısa bir müddet) evet evet, o huzura yakın duyguyu -elbette aşk değil; hayır, kesinlikle- hatırlayış. Bir an için… Şoföre bu yüzden belki bir günaydın demeyi bile düşünebilir. Ama hiçbir zaman ilk düşündüğünü hayata geçirebilen insanlardan olamadı Emin Bey; her sözü ölçülü, tartarak:

- Maalesef akbilim yok Şoför Bey, para versem?

Şoförün Emin Bey'e cevabı, nazik bir baş hareketi, onaylayan bir gülümseyiş.

Hani neredeyse arabasını bakıma verdiğine, sağlık ocağına otobüsle gitmek zorunda kalışına sevinecekti

Doktor Emin Bey. Daha otobüse adımını atar atmaz -önce sol ayak, iki elin yardımıyla; ilk adım atıldıktan sonrası kolay, hele bu yeni otobüslerde- başını yolculardan tarafa çevirip de şöyle bir göz attığında içeriye, bütün koltukların dolu olduğunu görmek bile sinirlendirmedi onu.

Emin Bey, ender de olsa, arabasız kalıp da böyle otobüse binmesi gerektiğinde -on beş yılda üçüncü otomobili, ikinci el Tempra'dan sıfır Focus'a- ne kadar dolu olursa olsun otobüs, kendisine mutlaka yer verecek birilerinin çıkacağını bilirdi. Aksakallı, yaşlı başlı bir ihtiyar değilken daha -kırk beş yaş nedir ki!- genç olsun, orta yaşlı olsun, bazen yaşça ondan epey büyük, kendisine yer veren birileri hiç de minnet duygusu uyandırmazdı onda. İyilik yaptığını düşünen yüzlerin çizgilerini ezberden bilirdi Emin Bey. Daha çocukluk oyunlarına alınmazken, öğretmeninin yalancıktan kaşları çatılmış, müdahaleci yüzünde; lise yıllarında, hafta sonu bira içip (hâlâ sevmez birayı) o biçim dergilere bakmak üzere (tiksindiğini söyleyemezdi) diğerleriyle birlikte onu da evine davet eden arkadaşlarının yüzünde; sonra tıp fakültesinde, seyrek de olsa birlikte sinemalara, öğrenci kahvelerine takıldığı arkadaşlarının el ele tutuştuğu o sevgililerin (Onun bir sevgilisinin olması düşünülemezdi elbette!) yüzünde gördüğü çocuk felci gülümsemeleri…

- Ayıptır sorması, niçin oldu?
Madem ayıp, sorma o zaman!

- Anneme niçin böyle davranıyorsun baba! Kadıncağız bütün gün, ütüydü, yemekti… Bari akşamdan akşama da… Ona karşı daha nazik olmalısın!

Karısına karşı nazik olmak istemiyor Emin Bey. Kimseye karşı nazik olmak istemiyor. Bu yüzden daha otobüse biner binmez, ön sıralarda, ona yerini veren delikanlıya da teşekkür etmeyecek. Kimseye minnettar değil. Hayat sana minnettar değilim, hayat güllük gülistanlıksın, hayat gitme dur çok güzelsin, hayat ben seni…

Bir sonraki durak Spor Akademisi. Yeniden açılıp kapanan kapılar, şortlu kızlar ve erkekler, adaleli vücutlar, boylu boslu, sağlıklı nesil, sırtlarında spor çantaları.

- Bebeğinizin sağlığı için, onu altı ay boyunca mutlaka anne sütü ile besleyin, aşılarını ihmal etmeyin. Zorunlu aşılar: verem, difteri, boğmaca, çocuk felci…

- Ama Doktor Bey, aşı olunca çok ateşleniyor bebeğim!

Dik dik bakıyor kadına Doktor Emin Bey:

- Siz de o zaman ateş düşürücü fitil verin efendim, çocuk felci geçireceğine…

Dik dik bakıyor Emin Bey'in kızı babasına:

- Bugün yarın üniversite bitip de bu evden ayrıldığımda baş başa kalacaksınız annemle. Yaşlılığınıza yatırım yapın biraz, iyi davranın, güler yüz gösterin birbirinize!

Dik dik bakıyor Asuman Hanım kocasına:

- Belli olmaz, belki ben de giderim kızımla. O zaman sen de artık sabahları duvarlara günaydın dersin, kapıyı kendi anahtarınla açıp, koltuklara hoş bulduk dersin Emin!

Boş laf! İçindeki zehri kus bakalım Asuman Hanım! (Kadınlar zehirlidir!) Karısının mutfağa yönelişinde, kızının oda kapısını sertçe kapayışında, (bu kız fingirdek olacak galiba; tıpkı, tıpkı…) tıpkı ucuz filmlerden aşırılmış kareler…

Kolay mı hem öyle çekip gitmek, kapıyı çarpıp çıkmak! Ben adamı…

Yine de Emin Bey'in kulağına bir yürek mesafesinde duran bu sözler; sözü söyleyenin incinmişliğini, öfkesini, hayal kırıklığını aynı anda yansıtan bu sözler; ona bir gidişi, gidip de dönmeyişi hatırlatır:

- Emin, biliyor musun, annen bırakıp gitmiş seni!

Asuman'ın sesinde, kocaman açılmış kahverengi gözlerinde ne alay, ne küçümseyiş, ne de çocuk bencilliği. Yine de halası çıkıştı Asuman'a:

- Sen gir içeri bakiim, ben söylemeden de sakın dışarı çıkma!

Asuman, annesi Emin'le konuşurken, kapı aralığından dinlemiş midir, acımış mıdır annesiz kalan Emin'e?

- Ben seni hiç bırakmayacağım Emin! Büyüdüğümüzde evleniriz seninle, hiç ayrılmayız.

Emin, kuyunun başında -atsa mıydı kendini kuyuya- yeni yeni yaprağa durmuş ceviz ağacının altında -demek ki ilkbahar- annesi bırakıp gitmiş, Emin'i götürmemiş. Niye götürmemiş, sakat olduğu için mi?

- O nasıl söz yeğenim! Erkek çocuğunun yeri, babasının yanıdır.

Demek kaçtı annesi, bu ayağı ile kaçamaz ki Emin! Ayağını sürükler durur ardı sıra, bundan sonra ardından başka şeyler de sürükleyecek olduğunu bilmeden. Pencere diplerinde kadınların konuşmalarından, kapı önlerinde çocuk oyunlarına taşan, Emin'in ardı sıra sürükleyeceği sözler, söylenmemiş sözlerdir daha: Annesi kötü kadın olmuş -kötü müydü annesi?- başka bir adamı sevmiş -hani en çok Emin'i seviyordu?- o adamla kaçmış işte!

- Hem seni de götürseydi annen, baban daha çok üzülür, üzüntüden belki de hastalanıp ölürdü!

Emin, kuyunun başındayken, daha aradan bir sene bile geçmemişken, yeni yeni yaprağa duran ceviz ağacının altında, Asuman'ın onu korumaya çalışan küçücük eli kürek kemiğinin üzerinde:

- Ben seni hiç bırakmayacağım Emin!

Sertçe itti kürek kemiğinin üzerindeki eli, kuyuya atlayacak! Ya boğulursa, canı yanarsa ya! Yaşamak istemezken, annesiz yaşamanın yaşamak olmayacağını, yüreğinde bir ağır taş, daha sekiz yaşında hissetmişken, neredeyse kırk yıl geçmesine rağmen aradan, hâlâ yaşamaya uğraşıyor.

Oysa babası bir senede vazgeçti, onun hâlâ vazgeçmediğinden.

- Herkesin gençlik sevdası vardır, geçmişimizde kalmış, geçici bir genç kızlık hevesi; biz bırakıp da gidiyor muyuz kocamızı, çocuğumuzu, edepsizlik edip? Elâleme rezil etti bizi, abimi de kanser etti, bu çocuğu sakat haliyle mutsuz etti, sonracığıma yazık değil mi bu çocuğa, hem yetim şimdi hem öksüz!

Tam kapıyı kapayacakken şoför -çok nazik bu şoför çok; hep gülümsemeler var yüzünde- bir çocuk, kucağında mini minnacık, hap kadar bir köpekle. Tüyleri bir zamanlar beyazmış bu köpeğin. Kirli şimdi, çocuğun üstü başı, yırtık pırtık elbiseleri. Çok da pis kokuyor! Yalvarıyor şoför amcasına:

- Şoför amca be, ne olur bizi de al otobüsüne -zaten binmiştir- Beykoz'a kadar. Şu köpeği sahibine teslim edeyim. Çok hasta zavallıcık! Şoför amca be, ölmesin köpek, sahibine…

İşte bu bir hikâyedir! Emin Bey'in yıllardır hiç değişmeyen, evden işe, işten eve, eşsiz dostsuz, kapısını çalmadan kimselerin, hal hatır sormadan, tek düze hayatına karşın, çocuğun hayatından bir hikâye çıkar. Üçüncü tekil kişi, görür bu hikâyeyi, kâğıda döker. Belki de birinci tekil kişi, ikinci tekil kişi… Ama daha değil, hele çocuk insin otobüsten.

Otobüse hayvan sokmak yasaktır. Kedi, köpek… Şoför, nazikçe uyarabilir çocuğu. Hem de çocuğun zeytin yeşili, bulanık gözlerinden pıtır pıtır düşen yaşlara rağmen.

- Ah canıım, hasta mı köpeğin?

Emin Bey'in tam karşısında oturan ve elindeki deftere bir şeyler çiziktiren hanım bu, iyi yürekli bir şairin mısralar dizdiği yaşta. Balıketi bu hanımın sözleriyle -sakın çocuğun hikâyesini yazacak kişi olmasın bu hanım?- tüyleri bir zamanlar beyazken, şimdi griye çalan köpek de, köpeği sıska kollarıyla sarmalayan çocuk da sahipsizlikten kurtuldu. Artık şoför, yumuşak bir baş hareketidir, hafif bir dokunuşla bir sonraki durağa kadar otobüsün kapısını dışarıdan gelecek olan kötülüklere kapayandır. Gaza basabilir.

İşte Anadoluhisarı, cadde üzerinde Turizmi Kalkındırma Derneği, derneğin düzenlediği şenlik çağrısı, koca bir bez afişte rengârenk yazı: "*Bütün halkımız davetlidir*." Başbakanın Babalar Günü mesajı hemen yanı başında.

Hoşlanmaz ki böyle burjuva âdetlerden Emin Bey; ona göre her gün ömürden, her gün yitirilen. Kızı sadece Anneler Günü'nü kutlar hem. Duygulanır, sesi titrer Asuman'ın, hediye paketini açarken. Kocasından da birkaç tatlı söz bekler o sıra, ama Emin Bey, odasına çekilmiştir bile, başrollerde anne kız, sulu gözlü melodram sahnelerinden tiksinerek. Durağın camına yapıştırılmış sinema afişindeki o ödüllü filme de gitmeyecek Emin Bey; kızı gitsin, entelektüel hevesler; sonra da akşam yemeğinde filmin simgesel dilini anlatsın, ortaokul mezunu annesine; bir kez dahi babasıyla göz göze gelmeden.

- Seni de götüreyim anne bu filme, çok beğeneceksin.

Bana teklif etmez. Gitmeyecek olsa da o filme, kızından böyle bir teklif bekler miydi Emin Bey? Ne zaman böyle yabancılaştık birbirimize? Oysa küçükken kızı, yemeğe oturduklarında ona masallar anlatırdı, Dursun Kaptan'ın denizdeki maceralarını. Hatırlıyor mudur, ağzındaki lokmayı yutmayı dahi unutacak kadar ilgiyle dinlediği Dursun Kaptan'ın maceralarını? Kızımla parklarda koşup oynayamasak da masallar anlattım ona. Ama o, izlediği filmi sadece annesine anlatıyor.

- Olur kızım gideriz, benim için de bir değişiklik olur, evin içinde hep…

Bu sözlerdeki sitemin kendine olduğunu bilir Emin Bey, aldırmaz; asıl sitem etmek Emin Bey'in hakkıdır çünkü. Asıl ben sitem etmeliyim! Kızını elinden almış Asuman, annesi çocukluğunu elinden almış, hayat onu fırlatıp atmış, "Belki ben de giderim kızımla Emin…" Asuman ondan vazgeçmiş. Sığınacak kimsesi yok! Sığınacak kimsem yok!

Çocuk iki adımda balıketi hanımın yanına sığındı, onun omuz başına. Kadının bitişiğindeki koltukta oturan kibar beyefendi -hak ediyor bunu; yeni tıraş olmuş, takım elbiseli, kravatlı, kaliteli bir erkek parfümü- çocuktan yayılan ağır kokuya dayanamayarak kalktı, otobüsün en arkalarına doğru yürüdü. Galiba ineceği durağı bilemediği için biraz tedirgin de.

- Nerede oturuyormuş köpeğin sahibi?

- İşte, dedi çocuk, köpeğin tasmasını göstererek, burada yazıyor.

Üzerine doğru eğilen çocuktan yayılan koku, balıketi hanımın gözlerini yaşartıyor:

- Aaa, Beykoz Konakları yazıyor burada! 15 F otobüsü oradan geçmez ki!

Ama Beykoz yazıyordu işte köpeğin boynundaki tasmada. Ne yapsa acaba çocuk?

- Ne yapsak acaba, diyor kadın, bakışlarını yolcuların üzerinde gezdirerek. Birileriyle göz göze gelmek, duruma bir ortak çözüm bulmak.(Emin Bey'i ilgilendirmiyor bu durum; veteriner değil ki ilgilensin!) İşte şu yumuşak bakışlı, ince, uzun genç hanım, dümdüz kumral saçları omuzlarına dökülen. Doğrudan ona bakıyor şimdi:

- Ne yapsak acaba?

Siyah döpiyesli genç hanım, elindeki ciddi suratlı, ağır evrak çantasına rağmen, yüzünde gülümsemelerle -öğretmen olabilir mi?- yerinden kalkarak, çocuğun yanına kadar gitti, tasmayı inceliyor:

- Bir telefon numarası yazıyor burada.

Genç hanımın tasmayı bırakan eli minik köpeğin tüylerini okşuyor:

- Ne tatlısın sen!

Çocuk, kendi saçı okşanmış, bu iyileştirici sözler ona edilmiş gibi sevindi. Az önce kalkıp arkalara ilerleyen beyefendiden boşalan yere otururken, çantasından cep telefonunu çıkardığına göre belki de bu abla yardım edebilirdi ona.

Dolaybağı durağında durmadı otobüs. Çocuğun umutla baktığı güzel abla, köpeğin tasmasında yazan numarayı dikkatle tuşladı. Kısa bir konuşma oldu, anlaşılır, net. Telefondakiyle karşılıklı anlaştıklarını gösteren yumuşak bir baş hareketi. Konuşma bittiğinde balıketi hanım, konuya alakasız kalamayan birkaç yolcu, Emin Bey hatta, genç hanımın çocuğa söyleyeceklerini dinlemeye hazırdı:

- Şimdi sen, bu duraktan sonra, köprünün hemen altındaki Körfez durağında ineceksin. Köpeğin sahibi de arabasıyla oraya gelecek, anladın mı?

- Tamam ablacığım, anladım.

Sevinmiş midir çocuk, hâlâ ıslak olan gözlerinden anlamak güçtür bunu. Köpekçik, çocuğun sıska koluna dayamış çenesini, çok halsiz; çocuk, onu bütün kötülüklerden korumaya hazır, göğsüne doğru çekiyor, gözyaşı izleri yol olmuş yanağını kirli tüylere dokundurarak, köpekçiğin kulağına sevgi sözcükleri mırıldanıyor.

Oysa balıketi kadın, gerçeklerden yanadır şu an. Gerçek, bazen bir soru şeklindedir, bazen bu soruya verilen yanıt.

- Annen baban yok mu yavrum senin? Bilmediğin yerlerde, tek başına, bu yaşta?

Çocuğun gerçeği üç kısa cümledir:

- Annem öldü, babam da başkasıyla evlendi, üvey annem istemedi beni.

Emin Bey, ilk defa çocuğun yüzüne dikkatle baktı. Bu yüzde yıllar evvel annesi tarafından terk edilen bir çocuğun hayata öfke duyan gözlerini aradı. Ama çocuk, "şu an"a aitti. Gözleri de, köpeği şefkatle okşayan elleri de "şu an"ın gerçeğini kabullenmiş, çok yaşlar yaşamış birine aitti.

O yıl ilkokula yeni başlamış Emin. Hep çamur içinde eve dönüşleri. Onca çamuru nasıl olurdu da sol ayağının ardı sıra sürükler, evin içine kadar taşırdı? Yazsa, bütün gün sokağın tozuna bulanmış, saçları, üstü başı tozdan bozarmış, diğer çocuklar gibi akşam ezanıyla ancak eve girdiğinde, annesi doğruca banyoya sokar. Sırtını, sıska kollarını, bacaklarını bol köpükle sabunlarken, sol bacağına sıra geldiğinde, hoyratlığını yitirirdi annesinin eli, teselli eder gibi okşayarak sabunlardı bu bacağı. (Halası acıtırdı bacağını; daha dokunmadan halasının eli, Emin'in bacağı sızlamaya başlardı.)

Azarlama mı, yoksa emir midir, karar veremediği annesinin o sert sesi, banyo duvarlarına çarpa çarpa Emin'in kulaklarına ulaşırdı:

- Büyük mektebe gideceksin, büyük adam olacaksın! Bu sünepe kasabada, babası gibi sünepe bir memur olarak kalmayacak benim oğlum!

Annesinin babasını sevmediğini hisseder, bu keşfinden gizli bir haz duyardı Emin. Yalnız onu seviyordur annesi, babasıyla paylaşması gerekmiyordur onu.

Sonra gitti annesi. Başka annelerin ev içi konuşmalarından çocukların zihinlerine dolanlar, Emin'in kulağına kadar fısıldandı:

- Annesi kaçıp gitti, kötü kadınmış.

Annesi kötüydü Emin'in; ne onu ne de babasını, hiç tanımadıkları başka bir erkeği seviyormuş meğer.

- Ben seni hiç bırakmayacağım Emin!

Ama artık Asuman da sevmiyor onu. Asuman da bırakıp gidecek belki.

- Belki ben de giderim kızımla, sen de artık duvarlara günaydın dersin Emin!

Hani sen beni hiç bırakmayacaktın Asuman! Söz vermiştin hani! Çocuk elini kürek kemiğimin üzerine koyarak yemin etmiştin!

Burası Körfez durağı. İniyor çocuk, köpeği sahibine verecek. Sonra öfke taşımayan gözlerini de alıp yanına, yaşamaya devam edecek, anasız babasız, İstanbul'un kaldırımlarında, Emin Bey'in çocukluğunda okuyup da gizli gizli ağladığı Kemalettin Tuğcu romanlarında anlatılan köprü altlarında belki. O romanların sonu hep iyi biterdi ama. İyi kalpli biri, onca acıdan sonra o çocuklara yardım eder, hayat herkes için güzelleşirdi. Kitabı kapatırken içiniz rahat, artık çocuk, emin ellerdedir, hayat onu yenememiş, sokaklar onu yutamamış, yazarın merhametli kalemi, hayata rağmen çocuğa kıyamamış. Ama aynı hayat, az önce otobüsten inen çocuğa kıymış, Emin Bey'e kıymış! Yazarlar yalancıdır, hayat merhametsiz.

Babası gibi sünepe bir memur olmadı Emin. Sünepe bir doktor oldu, çocukluğu gibi, sol ayağı gibi zamanın da ağır aksak sürüklendiği o kasabaya çok benzeyen, İstanbul'un bir kenar mahallesinde, sağlık ocağında. Arabası bakımda bugün, işine otobüsle gidiyor.

Mihrabat Korusu'nun önünden geçiyor otobüs. Kocaman bir levha asılmış korunun yamacına:

Akşam Ailenizle Huzurlu Bir Ortam

Huzurlu kahkahalar atamıyorsa Emin Bey, çocukluğuna inmeli; Asuman'ın sabahları hiç kaçırmadığı, ilgiyle dinlediği o radyo programına konuk olan psikologun – kızıyla gurur duyuyor Asuman; bu programı hazırlayan kızının hocası, onca öğrencisi arasında asistan olarak kızını seçmiştir- söylediğine göre bu şarttır. (Yoo, Asuman, kocasını psikoloğa gitmeye ikna edemez! Konusunu bile açamaz bunun!)

Üniversiteyi bitirmek üzere olan sağlıklı bir kızı -çocukluk aşıları düzenli yapılmıştır- onca suratsızlığına, sabahları günaydınları, akşam eve dönüşlerinde hoş geldin diyen dilleri karşılıksız bırakmışlığına, doğum günlerini, evlilik yıl dönümlerini umursamayışlarına rağmen, sofradan kalkarken bir kez olsun ellerine sağlık dememişken karısına - armudun sapı, üzümün çöpü vardır o sofralarda hep- hâlâ kendini terk etmeyen bir eşi -ya terk ederse, bırakıp giderse şimdi!- kendilerine ait bir evi, arabası, toplumda saygın bir işi ve ardında sürüklediği bir ayağı, bir geçmişi vardı Emin Bey'in. Asuman, o geçmişten çıkıp karısı olmayı kabul edendir, ona bir kız evlat doğurandır. Asuman, hem sakat bir geçmiştir hem ona aydınlık bir gelecek olmak için

yıllardır çırpınandır. Ama bir şeyler eksik hep, dillendirilemeyen, Emin Bey'in asık suratına, her şeyde kusur bulmalarına, hep azarlamalarına, hep aşağılamalarına yüklenen…

Kanlıca durağı, tarihi Kanlıca yoğurdu, Kanlıca'da Açık Büfe Kahvaltı Keyfi:

Kişi başı on lira, müessesemiz çocuklardan ücret almamaktadır.

Keyfince koşamamaktı çocukluk; arkadaşları koşarken, Asuman kaptırıp kendini koşarken, hayat doludizgin koşarken önünde, bakakalmaktır. Kanlıca'da yoğurt yemedi hiç, yemeyecek, açık büfe kahvaltı yapmayacak. Emin Bey, şimdi geçmekte olduğu ve şu balıketi hanımın da sanki son anda karar vermiş gibi apar topar indiği Çubuklu Caddesi'nde, sayısız oltanın sahil boyu denize salındığı, oltaya gelip pişmanlıkla çırpınan balıkların üçer beşer kovalara doluştuğu sahil yolunda, gün batımlarında, bir koluna karısını, diğerine kızını alıp yaz akşamları yürümeyecek.

15 F otobüsü, kayar gibi geçerken dönemeçleri, yolcu alıp, yolcu indirdiği Dedeoğlu durağından, Beykoz Belediyesinin yüzme havuzunu, değerli Beykozluların hizmetine açtığını müjdeleyen kocaman ilanın önünden Paşabahçe'ye ulaşırken, nazik şoförün güvenli gülümseyişine emanet.

Caddenin iki yakasına gerilmiş bez afiş, kocaman kırmızı harfler kullanılmış:

Çocuklarınız Güvenli Ellerde, Hastanemizin Sünnet Kampanyası Başlamıştır

Hangi hastane bu? Hani davet edildiği halde açılışında bulunmadığı, çiçek dahi göndermediği, sahibi tıp fakültesinden arkadaşı olan?

- Kimselerin düğününe, nişanına, açılışına gitmiyoruz Emin. Mazeret uydururken utanıyorum. Kızımız evlenecek olsa, insanlara davetiye vermeye yüzümüz olmayacak!

Anlatmamış mıydı tıp fakültesindeyken o arkadaşına, sinemada bir mola anında, dudaklarında sahte muzip gülücükler, öğrenci kahvesinde tavla oynarken belki de, düğünsüz, pelerinsiz, asasız sünnet edilişini?

Annesi henüz gitmemiş, hâlâ o sümsük kasabada. Sünnetçinin gölgesi belirdiğinde daha, mahallenin çocukları sır olmuş! Toplu sünnettir bu, belediyenin hizmeti. Fennidir sünnetçi, çocuklarınızı güvenle teslim edebilirsiniz. Sırra kadem basarken diğer çocuklar; Emin, sol ayağını sürüyerek, ancak yatağının altına kadar… Annesi yatağın altından çekip çıkarırken, sol ayağını incitmeden, sağlam olanı tutarak çekmiş, onu ikna etmeye çalışıyor bir taraftan.

-Nereden biliyorsun acımadığını, sen kızsın, sünnet olmadın ki!

-Anneler her şeyi bilir!

Asuman'ın bakışlarında annesiyle suç ortaklığının mahcubiyeti. Pis Asuman, sümüklü Asuman, niye söyledin anneme saklandığım yeri! Bir kıza güvenilmeyeceğini öğrendi Emin. Asuman'ın yüzüne kocaman bir tükürük yapıştı.

- Ooh, dedi Asuman, pipini kessinler de gör şimdi, hiç üzülmeyeceğim!

Sünnetçinin önüne ilk oturtulan Emin olmuştur. Mahallede o yaz ilk erkek olan çocuk.

"EEmiin, EEmiin, erkek oldun deemiin"

Asuman onu gammazladı, sonra annesi terk etti, sonra babası öldü, çocukluğu öldü, sonra… Yıllar sonra çıkıp gelen bir anne, hâlâ yaşayan bir anne, çocukluk yaralarını iyileştiremiyor hem!

> */ niye geldin be kadın, bunca yıldan sonra niye geldin, çık git çabuk, uğruna bir oğul kurban ettiğin hayatına dön, hastaların önünde terbiyemi bozmadan, bunca yıldan sonra neyi değiştireceksin, ikimizin de saçları beyaz, çocukluğum beni çoktan bırakıp gitmiş, sen bırakmışsın daha çocukken, şimdi niye geldin be kadın, oğlum doktor benim, sakat ama doktor çıktı demek için mi, niye geldin be kadın/*

Liseden sonrası başka şehirlerde okumaktı. Bakımsız öğrenci yurtlarında kalmaktı. Yazdan yaza görüşülen bir Asuman, (kitap bile okumuyor bu kız, varsa yoksa şarkılardan fal tutsun), doktor çıkması beklenilen bir Emin'di bundan sonrası.

-Askerlik de yapmayacaksın zaten. Mesleğini eline alır almaz evini bil. Doğu hizmetindeyken soban yansın, aşın pişsin, söküğün dikilsin.

Asuman bu; elinden dikiş gelir, yemek gelir, yüzü hep güler, ikiniz adına mutlu bir geleceğe koşar sağlıklı, genç ayaklarıyla, sonracığıma akşamları şarkılardan fal tutar yine ikiniz adına:

"Aman doktor, canım cicim doktor, derdime bir çare…"

Doktor Emin, kendi derdine çare olamazken, başkalarınkine…

İlle de bir şarkıları olsun istiyor Asuman, hayata doludizgin başlamaya hazır:

-Hani var ya, "İkimiz Bir Fidanız" işte o, bizim şarkımız olsun Emin.

Fidan gibi bir delikanlı demediler ardından bakıp da; kızlar, yanından geçerken "Doktor Civanım" türküsünü söylemediler gülüşerek. Sen kimsenin beyaz atlı prensi olamadın, kimselerin yüzüne bakmadığı çirkin Asuman bile acıdı sana.

-Mutlu olmak insanın kendi elindedir baba, bardağın dolu tarafını görmeye çalış…

Bardağın bomboş olduğunu, hep boş olduğunu, yüreğindeki derin çatlak yüzünden hiç dolmadığını nasıl görecek, nasıl bilecek, hocalarıyla yaptığı radyo programından aşırdıklarıyla psikologluk taslayan çokbilmiş kızı –hayır, hiç dinlemedi Emin Bey o radyo programını, dinlemeyecek-. Daha mezun bile olmamışken, yine de mezuniyet tezinin onay göreceğinden emin, kitap haline getirmeyi dahi düşünebilir –yayınevleriyle görüşmeye başlamış bile küçük hanım-. "Yetişkin Psikolojisinde Çocukluk Çağı Travmalarının İzleri". Hep yemek masasında annesiyle konuşurken, Emin Bey kulak misafiri hep. Çocukluğunda babası onu sırtına bindirip atçılık oynayamadı, elinden tutup da lunaparka götüremedi. Borçlu kızına Emin Bey, böyle ödeyecek borcunu; bir kitaba "giriş" bölümü olacak.

Hadi artık, Paşabahçe'yi geride bıraktın, hayatı geride bıraktın Emin, inmek için hazırlan, yavaş yavaş kalk, sol bacağına dikkat! Şoför nazik ve düşünceli, senin durumunda birinin ön kapıyı kullanmasına itiraz etmez. Düğmeye basmayı unutma yine de. Keşke teşekkür etseydin şoföre, otobüsten inişini sabırla beklediği için. Asuman'dan esirgediğin bütün gülümsemeleri, teşekkürleri toplayıp şoförün kucağına…

Yeşil ışığı bekle şimdi, trafik lambasının içinde sağlıklı adımlar atan yeşil adamı. Geç diyecek yeşil adam sana, geç… Çocukluğunu geç, gençliğini geç… Ama önce hazırlan, orta yaşın tam ortasından ileriye doğru bak, geleceğe bak. Belediye binasının duvarındaki kocaman yazıyı gör:

Gelecek nesillerimize kalacak eserler bırakıyoruz

Sen ne bırakıyorsun geleceğe Emin Bey? Bir isim, sağlıklı nesiller?

Asuman gitmesin!

Seninle alay ederken iri cüsseli çocuklar, cılız gövdesiyle onlara kafa tutan Asuman.

-Ben seni hiç bırakmayacağım Emin!

Asuman gitmesin!

-Belki ben de giderim kızımla, sen de sabahları duvarlara günaydın dersin artık Emin!

Asuman gitmesin!

Onu Sol bacağı ile sol göğsünün üzerinde hâlâ kapanmamış, hâlâ kanamakta olan, sancıyan yarasıyla bırakıp da gitmesin Asuman!